

საქართველოს სახალხო დამცველის განცხადებით

საქართველოს სახალხო დამცველის განცხადებით

№ 32 (12) პარასკევი, 22 სექტემბერი, 1944 წ. ფასი 1 მან.

საქართველოს სახალხო დამცველის განცხადებით

ჩვენს ლიტერატურულ ორგანიზაცი-
ში — საქართველოს სახალხო დამცველის განცხადებით — ლიტერატურული ნაწარ-
მოების საჯარო კოლექტიური განხი-
ლვა არ ყოფილა ჩვენს ლიტერატურ-
ულ ორგანიზაციაში ასე თუ ისე მნიშვნე-
ლოვანი მოვლენა, რომელიც ჩვენი
სამწერლო საზოგადოებრივობის მსჯე-
ლობის საგნად არ გამხდარიყო. გამო-
ნაკლის შეადგენდა მხოლოდ კრიტიკის
და რევიზიის — სამწუხაროდ არ ყო-
ფილა შემთხვევა, რომ დისკუსიის
ობიექტი ყოფილიყო ცალკე კრიტიკ-
ული ნაწარმოები, ან კრიტიკულ-ეს-
თეტიკურ ნაწარმოებთა კრებული.

ზოგჯერ დისკუსია მწერალთა კავ-
შირში მხოლოდ ლიტერატურით რო-
დი იფარგლებოდა. იგი ჩვენი დედა-
ქალაქის თეატრალურ ცხოვრებაზედაც
ვრცელდებოდა. ნაყოფი ამ დისკუსი-
ებშია ფრანკო თვალსაჩინო იყო. ლიტერ-
ატურული ფაქტის და სპექტაკლის
ყოველმხრივი საფუძვლიანი ანალიზის
საფუძველზე ირკვეოდა მათი იდუარ-
მხატვრული ღირებულება. ისევე
მხატვრული შემოქმედების აქტუალუ-
რი პრობლემები, იწრთობდა კრიტიკ-
ულ ნაწარმოებში, მხატვრული მოვ-
ლენების შეფასებაში მონაწილეობას
ღებულობდა ყველა ქართლის მწერალთა
უფრო და უფრო მეტი მასა. ზოგჯერ
ეს დისკუსიები ავსებდნენ ჩვენი პრო-
ფესიული კრიტიკის მიერ დატოვებ-
ულ ხარვეზს — არჩევდნენ და შე-
ფასებდნენ აქვეყნდნენ ნაწარმოებთა, რომ-
ლებიც მიიღო თემატიკა, ზოგჯერ წლებ-
ის განმავლობაში, ჩვენი პრესის
ფურცლებზე განხილავდნენ და შეუფა-
სებდნენ არჩევდნენ.

ქართული ლიტერატურის, საერ-
ოდ, ქართული ხელოვნების შემდგო-
მი ზრდის ინტერესი მოითხოვს, რომ
გავაძლიეროთ და უფრო მაღალ სა-
ფეხურზე ავიყვანოთ საზოგადოებრივი
კრიტიკის და კონტროლის ეს ნადავლი
ფორმა — ლიტერატურულ ნაწარ-
მოებთან და თეატრალურ დადგმათა
კოლექტიური განხილვა...

დისკუსიის უფრო გეგმაყოფილი
ხასიათი უნდა მიეცეს, ისინი არ უნდა
ეწყობოდნენ შემთხვევიანად შეთხვე-
ვამდე. მწერალთა კავშირის პრეზი-
დიუმმა ამთავრებ უნდა შეარჩოს

მხატვრული აკადემიის აქტიურობის ახალი ნაკადები

საქართველოს მეცნიერებათა აკა-
დემიის აკადემიკოს ივ. ჯავახიშვილის
სახელობის ისტორიის ინსტიტუტის
მეცნიერ-არქეოლოგიური ექსპედიციის
ბაზისთან აკადემიკოსი წარმატებით განა-
გრძობს საქართველოს უძველესი დე-
დაქალაქის, მცხეთის აკროპოლის რა-
იონის შესწავლას.

საბღვთისოდ არქეოლოგიურმა გა-
თხრებმა თითქმის საცხები გაიხა-
ვლანეს აკროპოლის სამხრეთის გრან-
დიოზული კედელი. მისი სიგრძე და-
ახლოებით ერთ კილომეტრს უდრის
და სიმაღლე 2.5-4 მეტრს, ხოლო კოშ-
კებთან კი 6-8 მეტრს აღწევს, აკრო-
პოლის მიწის სიგრძეზე ამოყვანილი
კედელი ჩაღებულა კარგად თოლი
ქვის საძირკველი, რომელზედაც 2-2,5
მეტრის სიმაღლეზე ამოყვანილია
აღიონის კედელი.

მუხუხდავად იმ სიძნელისა, რომე-
ლიც კარგადაა ცნობილი ანალოგიურ
შემთხვევებში სხვა ქვეყნების არქეო-
ლოგიკური, ბაგნიოში შედარებით
ადვილად ხერხდება აღიონის დამიწე-
ბული კედლის ობოლად და ამით
პირვანდელი სურათის წარმოდგენა.

შესანიშნავი სამშენებლო კულტურის
კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი წყარო-
სადგინი რთული სისტემა, ჯგუფმა აღ-
მოაჩინა წყალსადენის ორი სახე: და-
ხურული — კირის ხსნარის თიხის მი-
ლებით და ღია — კარგად დამუშავე-
ბული, საგანგებოდ ამოყვანილი ქვის
ღარბით. როგორც ჩანს, წყალსადე-
ნები კარგის წყაროებიდან გამო-
ყვანილი; ისინი ჰყვებიან აკროპოლის
კედელს და შიგნითა ტერიტორიაზე
შედიან.

ცხენქალაქის კედლების გათხრა-
გამომჟღავნებდასთან ერთად ჯგუფი
მუშაობს შიგნითა ტერიტორიაზეც. მი-
მდინარე წელს 2,5 თვის განმავლობაში

განსახილველი ნაწარმოებები, მათ შო-
რის, აუცილებლად მნიშვნელოვანი კრი-
ტიკული ნაწარმოებებიც, სპექტაკლი,
ლიტერატურულ-თეატრალურ პრაქ-
ტიკის და ცხოვრების მიერ წარმოქმი-
ლი აქტუალური შემოქმედებით პრო-
ბლემები. მომხსენებელი და ოპო-
ნენტებიც პრეზიდენტის მიერ გამო-
ყოფილ უნდა იქნენ დისკუსიამდე არა
ერთი კვირის წინ, როგორც აქამდე
ხდებოდა. არამედ ორი-სამი თვითა-
დრე, რათა დისკუსიის მონაწილენი სა-
ფუძვლიანად მოეზნადნენ დისკუსიაში
მონაწილეობის მისაღებად. რამდენა-
დაც შესაძლებელია, უნდა შეამცი-
როთ მწერალთა, საერთოდ ოპონენტ-
თა მოუშუადებელი, იმპროვიზაციული
გამოსვლა დისკუსიებზე, უნდა შეეცა-
დნენ ოპონენტებში გამოდიოდნენ გან-
სახილველ ნაწარმოების შესახებ აწო-
ნილ-დაწინილი, ღრმად მოფიქრებულ-
ი, დასაბუთებული აზრით. მხოლოდ
ამ პირობის დაცვით შეიძლება გამო-
ვალდებინოთ დისკუსიების სასურველი
ნაყოფი.

დისკუსიების მონაწილეთა წრე არ
უნდა შეიზღუდოს ლიტერატურებითა
და თეატრალური მუშაობით. დისკუსი-
ებში მონაწილეობა უნდა მივაღებინოთ
ჩვენს მეტოხელებს, ჩვენს მათე-
მატიკოსებს, — მეცნიერებს, პედაგო-
გებს, სამამულო ომის მონაწილე მე-
ბრძოლებს, ინჟინერებს, მეფეებს, ჩვენი
მეურნეობისა და ჩვენი კულტურის
მშენებლებს, რომლებსაც სოციალის-
ტური მეურნეობის და კულტურის
დარგში ხანგრძლივი მუშაობის შედე-
გით ცხოვრების დიდი გამოცდილება
შეუძენიათ და შეწყვეთ უნარი შეფა-
სონ და შეამოწმონ. თუ რამდენად
სწორად ასახავს საბჭოთა სინამდფე-
ლეს ესა თუ ის მხატვრული ნაწარ-
მოები, ან სპექტაკლი.

წინასწარ მომზადებული ასეთი კვა-
ლიფიციური მკითხველისა და მათე-
რების მონაწილეობა მწერალთა კავ-
შირის თაოსნობით მოწყობილი დის-
კუსიებში უფრო მეტს ფასსა და მნი-
შვნელობას მისცემს შემოქმედებით
დისკუსიებს, ამაღლებს მწერალთა
კავშირის, როგორც ლიტერატურული
ცხოვრების ორგანიზატორის, როლის
და მის ავტორიტეტს მწერლისა და
მკითხველის თვალში.

ში გაითხარა დაახლოებით 1200 კვ.
მეტრი ფართობი. აქ დადასტურებულა
ერთსა და იმავე ტერიტორიაზე
სხვადასხვა დროის სამი ქალაქის არ-
სებობა. გათხრებმა დამაჯერებლად
გამოამჟღავნეს სამი, ქრონოლოგიურ-
რად ერთმანეთს დაშორებული, მშე-
ნებლობის, ტექნიკით, ნაგებობათა ტი-
პებითა და ინვენტარით ერთმანეთისა-
გან განსხვავებული ფენა.

ბოლო ხანებში აღმოჩენილ ნივთთა-
გან განსაკუთრებულ ყურადღებას იმა-
ყრობს უძველესი ფენაში ნაპოვნი
ბრინჯაოს მრგვალი ბალთა, ორმაგი
სპირალით ორნამენტირებული, რაც
საქართველოს ტერიტორიაზე უძველეს-
სი დროიდანვე ფართოდ იყო გავრე-
ლებული. ქვის ძეგლთა შორის მრავ-
ლადაა მიჩუქურთმებული ლაგერდანი-
თა (კარნიზთა) ფრაგმენტები, კედლის
სამკაულთა კარგად თლილი და შეღე-
ბილი ფრაგმენტები, რომელთა შორის
ბევრი წარმოადგენს ძველი წელთაღ-
რიცხვის IV-III საუკუნეებისათვის და-
მახასიათებელ ტიპებს. ბაგნიონის ამ
პირველ უბანზე გაცხდელელებული მუ-
შაობა სწარმოებს, ჯერჯერობით უძე-
ველესი, მესამე ფენის ნაგებობათა გა-
საწმენდად და ფენის დამახასიათებელ
ინვენტარის შესწავლად.

ინტენსიური მუშაობა სწარმოებს აგ-
რეთვე არაბის უბანზე. აქ ბოლო ხა-
ნებში აღმოჩენილ სამარხთაგან აღსა-
ნიშნავია სამარხი № 54, რომელმაც
მოგვცა ძვირფასი ქვებით შემკული
ქინისთავები. არაბის უბანში მოპო-
ვნი ნივთთაგან ყურადღებას იქცევს
აგრეთვე ბრინჯაოს სამაჯური ადამი-
ანის ხაზის სქემატური გამოხატულებ-
ით, ბრინჯაოს ბეჭედი არაბული მუ-
ფთური წარწერით (აღმოჩენილია 10
სქემატურად), ფრინველთა დამარხვის
რამდენიმე შემთხვევა და სხვა.

დავით ბაგრატიანი

ასპინძის წყარო

ასპინძის კლდეზე მე დაბოხდა პატარა წყარო,
ვით სიყვარული უშუალოდსი და უნაგარო,
მან შორიდანვე იღვამალ ხმით ჩაიჩხუხუხა.

პოი ასპინძე, დიდებულო ჩვენი ასპინძე,
თითქოს ნიადაგს აქ წარსდებოდა
და წყლის ჩუხჩუხი შემომსხმა ხმლის ჩაჩხუხუხა,

და ველს გავყურებ მე ბუნდოვან დასასრულამდე,
კვლავ წარმოიღვან იმ დღეი დაბოლოს სურათი...
დახეთ სიმუხთლეს ქაშისა და კაცთა სიკაცს.

ზურნის ჰიქყინით, მტკვარზე ხიდის აზნაზარებით
მოირწყვიან ასპინძისკენ თათრის ჯარები,
ნახევარმთვარე დამცხავად ბინდში ციალებს...

ღიან, მოღიან... მოთქვილი ზარნიშ-სევადით,
მეწვერიანი, მხრებგაშლილი კობტა-ბელადი*
ცხენს ძლივს აჩერებს, წინ გზებია სანავარდინი,

მაგრამ უეცრად ჩაბნელებულ მთების ვალთებთან
ლაშქრულ სიმღერით აღმობრწყინდა ჯარი ქართულთა,
ველზე მოგვალეს თეთრი ცხენით კახთა ბატონი.

და, პა, გაისმა ხმა წინწილის და ბუე-ბობანის,
სადღაც მინდორში რქებანრილი ხარი მოხდავის,
ცისფერ ბურუსში ვარსკვლავები თრთოლვით ჰქრებიან.

აღვა რიყრავი ოქროსფერი ამომტეგებით,
ბრწყინავს ასპინძის ლეკურებით და სატყერებით,
რა უთვალავი ვერცხლოვანი ნაბერწყლებია...

ან რა უეცრად მოიღვ დაღვდა წყარო ნათელი,
მომედ დაჭრილი ფორთხებით მიღის ვინმე ქართული,
თეთრი ჩანჩქერი დაბარბაცდა დაჭრილის თვალში...

წყალი დალია, სხვას ქვეყნისგან არაფერს თხოვს,
შეუღვდა ირვლავ და ძალიდან დასტრის თითქოს
ასპინძის წყარო, კეთილი და მარადი ბავშვი...

ქვითინებს წყარო... სისხლიანი ბოლავს ბალახი...
და აი... — მიაკვს, ო, სად მიაკვს ქარს ჩაბლახი...
რად დაფარფაშებს ასპინძის პირქუში ძერა...

ცხენი ყობრალო კობტა-ბელადს რომ მოემართავს,
კით გველის წიწილს ათამაშებს ჰაერში მათარხს,
ქებებს ერეკლეს მოლურსული და გაიძვირა.

იცნო, აქ არი... წამს შეჰკვილა კობტა-ბელადმა
და ხელში ხაწლით წინ ერეკლეს აროლადა,
წელზე ერხევა დამბაჩა და სითის ქარვა.

ეს ორბუმი ჰქუხს თუ დიდ მღვდეს ამობოდა რისხვა...
ეს ხმალი არი თუ ცის ელვა მან გამოისხა...
და ორთა შორის გაიშუტადა სიკვდილის ქარბა.

ო, ამ ორთაგან დღეს შინსიყენ ვინ გასწევს ლხენით?
შორს იქვეულად თავს იქნევს ბინდ-ბუნდში ხენი...
დასცხეთ, მამაცნო, მტერი მტკრისკენ გაუაბურთაო!

უკვე თათარი აღმავებულ წყაროში შერეკეს,
უკვე მიწისკენ დაუბრია ხმალი ერეკლად,
კობტა-ბელადი ზის, ქანაობს ცხენზე უთავოდ.

და სად მინდორზე დაგვებულა სახე შევწევრა
განცფრებულად გასცქეროდა ცის აღმავლად,
ბარდი ეკლესია აპირის ოღანე შეუფთოლია.

და ყვავილები თეთრონები ბორცვებს რომ შეენის,
კახთა ბატონის გულფიცხი და მშფოთავარ ცხენის
ნისტოებლად გაფრთხილები თეთრი ორთოლია.

მოდის ერეკლე... გზა დიდებამ დასათელს...
თვალთა ომილით გადახედა მან საქართველოს,
წუბლი სპეტაკი გახურვილი, სამშობლოს ქარო!

ეს პირველად იყრის, მოხუცდა სპარსული ჩაღმა,
მეც დაიხიოქე და გავხედა ოცნებით მთვარლამა:
ველზე ნისლია და ჩუხჩუხებს ასპინძის წყარო!

* მალაჩინი.

ახალი სჯაროქინოზიდები

ცნობილია გამოცემილი, სტალინ-
ური პრემიის ლაურეატმა ს. ივანოვმა
საგარბობლად გაუშუტებულა თავისი
გამოცემილი სტერეოკინო (მოცულო-
ბითი კინო). ახალ გაუშუტებულ
სტერეოკინოზე გამოხატულების სი-
მკვეთრე, მკაფიობა ერთი-ორად არის
გაღვიდებული და გაძლიერებული, რაც
შუკარა გზა სტერეოფილმის მტრის
ნაკვალევზე-ს გასიხვევის დროს. ეს
ფილმი ოპერატორ დ. სურენსკის გა-
დაუღლია არა პავლიონში, სადაც იქ-
მინდა სავანებო პირობები გადაღობი-
სათვის, არამედ ნატურაზე. — აღგი-
ლებში, რომლებიც ჩვენმა ძველამო-
სილმა წითელმა არამბო განათავისუფ-
ლა ფაშისტი დამპყრობლების უღლი-
სავან.

სტერეოკინოის შემოქმედება მა-
ყურებლზე ბევრად უფრო ძლიერია,
ვიღერ შეგავლენა ჩვეულებრივი დო-
კუმენტური ფილმისა, ოპერატორს გა-
დაუღლია ლინინგარდის გარეუბნების —
ქ. პუშკინის, პეტროდვორეცის, პულ-
კოვის ერთ დროს უღამაზესი აღგი-

„როზინჯონი კრუზოს“ სტამბოლადღვან აპარასს და
აფხაზთოი.

აქამად სტერეოკინოს მოსკოვის
ლაბორატორიაში გაცხოველებული მო-
სამზადებელი მუშაობა მიმდინარეობს
დიდი მხატვრული სტერეოფილმის
„როზინჯონი კრუზოს“ გადასაღვებლად
დანიულ დღეოს სხელგანთქმული ოი-
მანის მიხედვით. წინასწარ სტერეოკი-
ნოგრაფიკურებმა — ოპერატორებმა
ა. ანდრეიესკიმ და დ. სურენსკიმ

დათავალერეს და შეისწავლეს ნატუ-
რა აპარასსა და აფხაზეთში და მიზან-
შეწონილად სცნეს ამ ნატურის გა-
მოყენება პირველი მხატვრული სტე-
რეოფილმისათვის. ამ რიგად მაგი ზევის
პირად — სუბტროპიკული პალმებისა
და ბამბუკების ტევში სტერეოფილ-
მისათვის გადაღებული იქნება როზინ-
ჯონ კრუზოს თავგადასავალი.

დათავალერეს და შეისწავლეს ნატუ-
რა აპარასსა და აფხაზეთში და მიზან-
შეწონილად სცნეს ამ ნატურის გა-
მოყენება პირველი მხატვრული სტე-
რეოფილმისათვის. ამ რიგად მაგი ზევის
პირად — სუბტროპიკული პალმებისა
და ბამბუკების ტევში სტერეოფილ-
მისათვის გადაღებული იქნება როზინ-
ჯონ კრუზოს თავგადასავალი.

დათავალერეს და შეისწავლეს ნატუ-
რა აპარასსა და აფხაზეთში და მიზან-
შეწონილად სცნეს ამ ნატურის გა-
მოყენება პირველი მხატვრული სტე-
რეოფილმისათვის. ამ რიგად მაგი ზევის
პირად — სუბტროპიკული პალმებისა
და ბამბუკების ტევში სტერეოფილ-
მისათვის გადაღებული იქნება როზინ-
ჯონ კრუზოს თავგადასავალი.

დათავალერეს და შეისწავლეს ნატუ-
რა აპარასსა და აფხაზეთში და მიზან-
შეწონილად სცნეს ამ ნატურის გა-
მოყენება პირველი მხატვრული სტე-
რეოფილმისათვის. ამ რიგად მაგი ზევის
პირად — სუბტროპიკული პალმებისა
და ბამბუკების ტევში სტერეოფილ-
მისათვის გადაღებული იქნება როზინ-
ჯონ კრუზოს თავგადასავალი.

დათავალერეს და შეისწავლეს ნატუ-
რა აპარასსა და აფხაზეთში და მიზან-
შეწონილად სცნეს ამ ნატურის გა-
მოყენება პირველი მხატვრული სტე-
რეოფილმისათვის. ამ რიგად მაგი ზევის
პირად — სუბტროპიკული პალმებისა
და ბამბუკების ტევში სტერეოფილ-
მისათვის გადაღებული იქნება როზინ-
ჯონ კრუზოს თავგადასავალი.

დათავალერეს და შეისწავლეს ნატუ-
რა აპარასსა და აფხაზეთში და მიზან-
შეწონილად სცნეს ამ ნატურის გა-
მოყენება პირველი მხატვრული სტე-
რეოფილმისათვის. ამ რიგად მაგი ზევის
პირად — სუბტროპიკული პალმებისა
და ბამბუკების ტევში სტერეოფილ-
მისათვის გადაღებული იქნება როზინ-
ჯონ კრუზოს თავგადასავალი.

დათავალერეს და შეისწავლეს ნატუ-
რა აპარასსა და აფხაზეთში და მიზან-
შეწონილად სცნეს ამ ნატურის გა-
მოყენება პირველი მხატვრული სტე-
რეოფილმისათვის. ამ რიგად მაგი ზევის
პირად — სუბტროპიკული პალმებისა
და ბამბუკების ტევში სტერეოფილ-
მისათვის გადაღებული იქნება როზინ-
ჯონ კრუზოს თავგადასავალი.

მესანერები

მესანერე განაგრძობდა:
— თლის გაყვანაზე თითონ მაიორმა
დაიკაწა. ცემენტის გვეშინოდა, მარა
იმხანაც გავეცინაროლა. კასპის აღმონდა
ის დლოცილი. კარგად მოსჭიდა ხე-
ლი, ერთი სიტყვით დღეობა თამაზად
ჩავსხით და ჩავაღაგეთ თლილი ლურ-
ჯი ქვა, ისეთი ქვა, ბერიას აწენებულ
დიდ სახლს რომ სვეტებდ უღვია წინ
რუსთაველის ქუჩაზე. თლის შუბლში
დავატანეთ ჩვენც აფთაქის ასობით
ამოკოლილი თარილი.

ავგისტის ხუთმეტრ დაწყებულ ხიდ-
ზე ოქტომბრის ბოლოში ყურნით და-
ბავული ურმები და ღვინით სავსე კას-
რებით დატვირთული სუბტონიანი ავ-
ტობილი გავტარეთ. ახლა რას გა-
მოვიჩინო? ერთი ორად მოგვეცეს ხელ-
ფასი, მასალაშიც ჩვენი ნაშრომიც
გადავიხადეს ფულს, ჩიოთი ვაჭარის
და ხიდის აგების ხარჯები პროექტით
გათვალისწინებულს ნახვარიც არ
გვეცხდა. ესეც სახელმწიფოს მოგება.
მოვიდა გავხე, გადავივლო სურათი და
ჩავგებდა შიგ. ახლა რაიონის ხელმძღვანე-
ლობამ რა პატივი გვცა! ახლა გლე-
ხებმა რამდენ ქორწილსა და საღიში
მიგვიპატიეს! თამადა არ იყო ისეთი,
რომელიც ჩემთან პირველად არ გა-
დმოსულყოფი ყაწს.

ნეტავი კიდევ მამუშავა მაგასთან
სამოქალაქოში. მარჯვე იხიენერი იყო,
ხელუდანი, შუბლიდან ცეცხლი ცვიო-
და. აქაც ისეა. ასე მგონია, მაგასთან
რომ დას აქ, იმბოტმ გადავრჩი ცოცხა-
ლი... დასაკენა ბელადი.

— ეგ აგრე — განავრო ისეც ნამო-
რამე, — მე და შენ რომ თითოლი ვარ-
სკვლავის ორდენები გვაქვს და სეგას-
ტროპოლის აღების შემდეგ რომ ჯილ-
დის მივღებო, ისიც მაგის შრო იქნე-
და. მხანგ მერე, დომენტი, სამოქალაქო
მშენებლობაში: ჩემს ბრეზენტის პიჯა-
ზეც ერთი წუთითაც არ მოვიცილებ
ვარსკვლავებს. დაე ეს სიკვდილ-სიკო-
ცხლო ნაშრომი ჯილდოები დადნეს,
გაკვედს ქაშისა და წერაქვის ქილიო-
ში. კარგი ოფიცერი იმითაა კარგი, რომ
საღიდათს გადაარჩენს, გამარჯვებით
გაიხარებს და თითონაც აღმატებას
მიიღებს, ცული კი საღიდათსაც დაღუ-
პავს და ვერც თითონ იხიერებს.

— თალხან რა მოხდა აქ — იკითხა
ახლის მისულმა მაიორმა.
— მშვიდობა, კაცა არ გვაკლია. ორი
ძელი ამოვადგო მხოლოდ, მაგერიებ
უკვე დავდეთ, ახლა რკინის ბრეკლები
მიგვაშველონ ჩქარა ბერის, რაც
შეიძლება ბერის. დეე, ხილი ჩვენი
აქედან წასლის შემდეგ კიდევ ათი
წელი ემსახურის ჩურგუნებებს.

— ბრეკა-ჩანგლები სახიდარს მია-
ქვს უკვე საწყობად, დაუქვით რამდენ
და ვინანებთ. მარჯვეთ იყავით,
მე იქ გზებს დაგვდე, ამათმ არტი-
ლოგია გადაინარცლებს საფარებს. შერ
როგორა ხარ, ბელადე? ხომ არ...

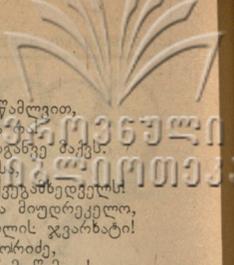
— არა მიშვს რა... მარა...
— გაბეღ, შენი შვილის ალექსან-
დრეს შესახებ გინდა შეიხიო? კარგს
ვერას ვეტყვი, გოლი ამოუჩინია, ეშმა-
კობს. ამ ბომბების კორინტელში აქ
შვილის-შვილი კი არ შეგძინოს ორმო-
ცი წლის ახალგაზრდას.

— კარგად იყოს და მაგას რა აუკო-
ბებს!
— პა... პა... პა! კვერის კავივით
არის ალექსანდრე, ბატალიონებს მე-
გზებზე ახალ გზებზე ეს მესამე
ღამეა. წუხელისაც ოცეული ჰყავდა
წყავილილი მოვარიაში ტაფობის გან-
სანამდავად.

— მერე ბატონო?
— განაღმა, დაბრუნდა. თან ორი
გვრამელი მშვერავი მოყვანა ტყვედ-
თნილისა და შეინდის ნომითი გამო-
ტენდა პირები წყაროში გასაცე-
ბენად ჩაღვებულ ღვინის ღოჭებით, ამა-
დამ თუ მოიცალა, აქეთ დაგვიშნავ,
განახავს.

— გმადლობთ, ბატონო!
მაიორი გაბრუნდა, ხიდზე ხარხარი
ატყდა.

— ეს კი ბომბი დაგვიტია თავს,
დომენტი, პაპა გამხდარხარ, — იხუმრა
ვილცამ, მერე ყველანი დაღუდნენ.
გაღმინ ვიწრო ხეობის პირს რომ გზა
გასდევდა, ორ-ორ წყებდა შემბული
ბოლოვები გამოჩნდნენ. არტოლოგისა
მიოთხივდნენ სპილოსავით ცხენები.
ბოძებზეთ მაგარ ფეხ-ფლოქს აბრა-
უნებდნენ, მძიმედ, ოფლის თეთრ ქა-
ფში გახვეულნი სტიმბუდნენ მოსარ-
თაის ღვედებს. ბატარეამ ფონი მოს-
ქების და გამოტოვა წყალში. ახალი
ხიდის პირდაპირ შეჩერდნენ შარა
საგებო მავთულს. წითელი არბის
საგებო დარტყმებით უშუქეულმა
ფაშისტებმა მუხანათურად დანადგეს
ყველაფერი, რის დაწვეც და დაგრე-
ვაც ვერ მოასწრეს, და როცა ჩვენი



I სენა

მეტეხის სასახლე, სვედ დარბაზი, დიდ-ბუღალა ყრადობა...
მეხი — არ გავეგებნეთ!
— არ გვიხილა მუდელ!
— არ ვიხუმრებო!

თუ ვაბატონებ ბაგრატიონი,
და მე დიმიტრის თავმოქროლისა
ავიდა ქართლის ტახტზე დიდებო!

მაგანიძე: მამ მართალია გიორგის მოსვლა
თავმოკვეთლის დიმიტრის ძისა?
მხატვრო: დიდი, ხალ კიდევ შემოვა თბილისს!

მაგანიძე: მუხომბელო, გეგბ გაცხელეს
სიტყვას ცხელებით მეუბნებოდნენ?
მხატვრო: უფლის გაყრობას არ დაწყობის!

სხვათაგან: არ ვეთანხმები მე მატურციხელს,
რომ გავაქარავთ ბაგრატიონი.
სისხლი ხომ სისხლი გაიბანებდა!

მ. ლენინის ისტორიული დრამა „გიორგი ბრწყინვალე“, რომელზეც სტეტიკი ამჟამად მუშაობს, ეხება XIV საუკუნის ბიზანტიის სასახლეში, აგორის მიზანად დაგეგმილი ქართული წარმოდგენის მეთრე მომზადების პროცესს...

მეხიამტვერობა ბაგრატიონთა!
სად ხარ ლიბარტ სულდიდებულო,
აღზევებულო, სად ხარ ეგზოსტონ?
გეპყრობა მეფობა მეფეთ უმტყვეს,

მაგანიძე: არა, არ გვიხილა მეფის უფლება,
პატარაობა და ბატონის ხეობა...
მეხიამტვერობა: გეპყრობა მეფობა მეფეთ უმტყვეს,

მაგანიძე: მამ მართალია გიორგის მოსვლა
თავმოკვეთლის დიმიტრის ძისა?
მხატვრო: დიდი, ხალ კიდევ შემოვა თბილისს!

ხალვე წამოვალ შენზე ლაშქრულად.
წინ ვადამიდე, ლომი ჰაბუტო!
მაშულს დაგირბე, ცეცხლს შემოგაყარი,

მაგანიძე: არა, არ გვიხილა მეფის უფლება,
პატარაობა და ბატონის ხეობა...
მეხიამტვერობა: გეპყრობა მეფობა მეფეთ უმტყვეს,

მაგანიძე: მამ მართალია გიორგის მოსვლა
თავმოკვეთლის დიმიტრის ძისა?
მხატვრო: დიდი, ხალ კიდევ შემოვა თბილისს!

მაგანიძე: მამ მართალია გიორგის მოსვლა
თავმოკვეთლის დიმიტრის ძისა?
მხატვრო: დიდი, ხალ კიდევ შემოვა თბილისს!

არცა ლალატი, არცა მოწამლით,
არც შემოხინით არ მიგინა...
მეტეხი, წყენა სულ მისგანე მაქენ.

მაგანიძე: მამ მართალია გიორგის მოსვლა
თავმოკვეთლის დიმიტრის ძისა?
მხატვრო: დიდი, ხალ კიდევ შემოვა თბილისს!

მაგანიძე: მამ მართალია გიორგის მოსვლა
თავმოკვეთლის დიმიტრის ძისა?
მხატვრო: დიდი, ხალ კიდევ შემოვა თბილისს!

მაგანიძე: მამ მართალია გიორგის მოსვლა
თავმოკვეთლის დიმიტრის ძისა?
მხატვრო: დიდი, ხალ კიდევ შემოვა თბილისს!

ალექსანდრა მუთალია

ნ. ბაკათაშვილის ზიდოსოვიჩი მსოფთაშვილი

განვიხილოთ უფრო ახლოს ბარათა-შვილის შეხედულებანი სიყვარულზე.
გ. ქიქოძე ცილობის ბარათაშვილი
პლატონის მიმდევარს გამოაცხადოს

მაგრამ ჩვენი ავტორი, არჩევს, რა
ბარათაშვილის ფილოსოფიურ იდეებს,
როგორც არ უნდა უნდაურად გვეჩვენებოდეს.

დავავით ჰუმბოლტი ავტორი გვიჩვენებს.
მისი აზრით, მხოლოდ სოციალური
სილამაზიანად წარმოდგარი სიყვარული

სუსტი სიყურე
თამაშობა თავისა არილს.
ამაშვარდ, ჩვენი გამოჩენილი კრიტიკოსის

